

ANDREEA CORSEI

TRAFICUL DE FIINȚE UMANE

Transpunerea și implementarea standardelor
internaționale și europene în normativul penal național

Universul Juridic
București
-2026-

Cuprins

LISTA ABREVIERILOR.....	5
INTRODUCERE	7
1. ANALIZA MATERIALELOR ȘTIINȚIFICE ȘI A CADRULUI NORMATIV ÎN DOMENIUL REGLEMENTĂRII LA TRAFICUL DE PERSOANE	18
1.1. Analiza materialelor științifice referitoare la infracțiunea de trafic de ființe umane.....	18
1.2. Analiza cadrului normativ în domeniul cooperării statelor în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane	43
1.3. Concluzii la capitolul 1.....	66
2. CARACTERIZAREA JURIDICO-PENALĂ A TRAFICULUI DE FIINȚE UMANE	68
2.1. Accepțiuni privind traficul de ființe umane	68
2.2. Elemente și semne constitutive ale traficului de ființe umane.....	71
2.2.1. Obiectul juridic și obiectul material al infracțiunii traficului de ființe umane.....	72
2.2.2. Latura obiectivă a infracțiunii de trafic de ființe umane	81
2.2.3. Latura subiectivă a infracțiunii	88
2.2.4. Subiectul infracțiunii	92
2.2.5. Formele agravante ale infracțiunii de trafic de ființe umane	99
2.3. Concluzii la capitolul 2.....	108
3. TRAFICUL DE FIINȚE UMANE ȘI INFRAȚIUNI OMOGENE	110
3.1. Infracțiuni omogene traficului de ființe umane. Abordări definitorii	110
3.2. Traficul de ființe umane și traficul de migranți (organizarea migrației ilegale).....	112
3.3. Traficul de ființe umane și prostituția.....	119
3.4. Delimitarea infracțiunilor de trafic de ființe umane de proxenetism	125
3.5. Concluzii la capitolul 3.....	130

4. COMPATIBILITATEA PREVEDERILOR INTERNAȚIONALE ȘI NAȚIONALE PRIVIND PREVENIREA ȘI COMBATEREA TRAFICULUI DE FIINȚE UMANE	132
4.1. Aspecte și referințe ale protocoalelor euro-regionale și internaționale actuale asupra combaterii criminalității de trafic.....	132
4.2. Cooperarea judiciară europeană în materia prevenirii și combaterii traficului de ființe umane	150
4.3. Acquis-ul comunitar și armonizarea legislației penale a Republicii Moldova în materia combaterii traficului de ființe umane.....	163
4.4. Concluzii la capitolul 4.....	166
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI GENERALE.....	167
ANEXE	
Anexa nr. 1. Analiză succintă privind traficul de persoane în 2020 în România.....	177
Anexa nr. 2. Raport anual privind fenomenul traficului de persoane în anul 2021 (în România).....	186
Anexa nr. 3. Date privind rezultatele cantitative ale efortului judiciar anti-trafic în 2021 (România)	238
Anexa nr. 4. Analiză statistică a victimelor traficului de persoane identificate în perioada 01.01.2022-30.06.2022 (România)	242
Anexa nr. 5. Scrisoare de confirmare a colaborării în vederea cercetării științifice.....	248
Anexa nr. 6. Raportul Moldova	249
Anexa nr. 7. Participarea în cadrul proiectului „Educația juridică în școli”	254
BIBLIOGRAFIE	255

Analiza materialelor științifice și a cadrului normativ în domeniul reglementării la traficul de persoane

1.1. Analiza materialelor științifice referitoare la infracțiunea de trafic de ființe umane

În perioada unei situații economice și sociale atât de precare, tot mai evidentă devine problema respectării drepturilor fundamentale ale omului. Încălcarea acestor drepturi de bază începe chiar cu atentarea asupra drepturilor la proprietatea privată până la îngrădirea dreptului la opinie și convingerile morale. Însă problema care e tot mai resimțită în lumea contemporană este cea a comerțului cu oameni, care e numită și comerț cu carne vie sau trafic de ființe umane⁵.

Conceptul de trafic nu este unul relativ nou, fiind utilizat pentru prima dată în secolul al XVI-lea, ca sinonim pentru comerț. Astfel, acest termen nu avea conotații negative. Totuși, către secolul al XVII-lea, traficul a început să fie asociat cu vânzarea ilicită și/sau neloială a mărfurilor. Deși, la începuturi, prin trafic se înțelegea, în mare parte, vânzarea de droguri și arme, spre secolul al XIX-lea, această noțiune mai includea și comerțul cu ființe umane tratate ca bunuri și vândute în sclavie. Acest comerț „tradițional” cu sclavi a fost scos în afara legii spre finele secolului al XIX-lea. La începutul secolului al XX-lea, termenul „trafic” se referea, de obicei, la „comerțul de sclavi albi”, care reprezenta circulația peste frontierele internaționale a femeilor și copiilor în scopul practicării prostituției. Doar spre finele anilor ‘90, traficul a fost asociat cu prostituția și exploatarea sexuală a femeilor și copiilor.

Acest lucru este evidențiat și de autorii M. Vidaicu și I. Dolea⁶. Astăzi, victimă a traficului de persoane poate deveni oricine, indiferent de vârstă, gen sau mediul în care se află. De regulă, în traficul de ființe umane sunt implicate

⁵ A. Corsei, *Particularitățile audierii martorilor privind cercetarea traficului de ființe umane*, în *Economic and Legal Aspects of Digitalization in the Context of Globalization*, ed. a 2-a, vol. I, University of European Studies of Moldova, Chișinău, 2022, pp. 190-195.

⁶ M. Vidaicu, I. Dolea, *Combaterea traficului de ființe umane (Drept material și Drept procesual)*, Ed. Nova Imprim, Chișinău, 2009, p. 8.

o serie de structuri dubioase, platforme consolidate în ademenirea persoanelor prin diverse mijloace.

La momentul de față circa 50 de milioane de persoane trăiesc în condiții asimilate traficului uman, o formă a sclaviei moderne ce include munca forțată, mariajele forțate și exploatarea sexuală, generând anual 150 de miliarde USD în economia privată și obscură din toată lumea. După droguri și arme, traficul și munca forțată este a treia cea mai profitabilă și prolifică activitate criminală pe plan mondial, fenomen amintit de I. Steinhäuser⁷.

Fiind un subiect ce se regăsește constant pe agenda structurilor interguvernamentale universale și regionale, subiectul traficului de ființe umane preocupă în mod firesc cercetătorii științifici, care sunt mult mai prompti în generarea soluțiilor de încadrare a noilor tendințe ale acestui fenomen periculos. Din aceste reacții ale mediului doctinar se inspiră, de fapt, autorii textelor normative atunci când urmează să codifice noi instrumente/să adapteze instrumentele juridice existente prin care este consolidată cooperarea internațională în domeniul combaterii traficului de ființe umane.

Este necesar să menționăm, în acest context, constatarea formulată de autorii Tudor Amza și Cosmin Petronel Amza că tendințele traficului de ființe umane sunt legate de schimbările de ordin politic, economic și social ce au loc în statele sursă ale victimelor traficului și cele de destinație. Totodată, o influență semnificativă asupra fenomenului analizat o comportă schimbările produse în contextul relațiilor internaționale la nivel interstatal, regional și global. În calitate de formă de manifestare a criminalității organizate, cu particularitățile sale specifice, traficul de ființe umane își ajustează firesc condițiile de existență, în funcție de intervenirea schimbărilor sus-menționate.

În această situație, se impune formularea unor politici coerente pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, proces care întâmpină însă o serie de dificultăți rezultate, în primul rând, din necunoașterea dimensiunilor reale ale fenomenului, datorată mobilității foarte mari, intensei circulații peste frontiere a persoanelor și bunurilor, iar în al doilea rând, din obscuritatea fenomenului, asigurată de menținerea manifestărilor sale în contextul unor activități aparent legale, așa cum prezintă autorii: L. Spînu (Dumneanu), M. Ștefănoaia⁸.

⁷ I. Steinhäuser, *Special Report: The Hidden Links Between Human Trafficking and the Insurance Sector*, Senior Risk and Fraud Specialist/Thomson Reuters, 10.01.2024, <https://www.thomsonreuters.com/en-us/posts/human-trafficking/special-report-human-trafficking-insurance-sector-2024/>.

⁸ L. Spînu (Dumneanu), M. Ștefănoaia, *Cazuistica traficului de ființe umane*, în *Integrare prin cercetare și inovare. Științe juridice*, vol. I, 28-29 septembrie 2016, Centrul Editorial Poligrafic al USM, Chișinău, 2016, pp. 80-83, 308.